

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Fráňa Šrámek

Mgr. Eva Mužná

**Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro
vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických
pracovníků (NÚV).

Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0229
Šablona:	III/2
Č. materiálu:	VY_32_INOVACE_146
Datum vytvoření:	25. 7. 2013
Ročník:	3.
Předmět:	Český jazyk a literatura
Vzdělávací oblast:	Jazyková
Tematická oblast:	Česká literatura přelomu 19.a 20. století
Anotace:	Žákyně a žáci se seznámí se životem a uměleckým působením významného českého autora Fráni Šrámka

Fráňa Šrámek

Po špičkách se má chodit kolem mládí, neboť tam, kde je skutečné, krásného života schopné mládí, tam se stále leží v bolestech. Po špičkách chodit, a ne řinčet řetězy!

- ❖ 19. ledna 1877 – 1. července 1952
- ❖ **narozen** a dětství prožil **Sobotce (Český ráj)** v rodině berního úředníka
- ❖ s rodiči se často stěhoval
- ❖ **gymnázium** studoval v **Písku**
- ❖ v roce 1896 **maturoval v Roudnici nad Labem**
- ❖ v roce 1903 nastoupil jednoroční vojenskou službu – pro své **antimilitaristické a buřičské názory** mu byla o 1 rok prodloužena
- ❖ po skončení vojenské služby **začal studovat Právnickou fakultu Univerzity Karlovy** – v roce 1905 však odešel a **začal se věnovat literatuře a publicistice**
- ❖ stal se příslušníkem skupiny kolem S.K. Neumanna a zapojil se do anarchistického hnutí
- ❖ v roce 1905 byl **dvakrát vězněn za účast na studentských protimonarchistických akcích** a za zveřejnění básně Píšou mi psaní
- ❖ v počátku 1. světové války **narukoval na východní frontu do Ruska**
- ❖ během roku 1914 u něj propukl těžký revmatismus – je léčen v brněnské nemocnici
- ❖ v roce 1915 bojoval v Rumunsku a Itálii
- ❖ **v meziválečném období se sblížil s autory kolem Karla Čapka – nezařazuje se do žádného hnutí ani skupiny**
- ❖ žije **samotářským životem v Praze**, rád se navrací do rodného města
- ❖ od poloviny 30. let se prakticky odmlčel
- ❖ během 2. světové války, **na protest proti německé okupaci, nevycházel z domu** – o tomto gestu se však obecně nevědělo
- ❖ umírá v Praze, podle svého přání je **pohřben na soboteckém hřbitově**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

V roce 1927, k padesátým narozeninám F. Šrámka, napsal literární kritik F. X. Šalda článek, ve kterém se vyjadřoval a reagoval na Šrámkovu tvorbu. Šalda zvolil poněkud netradiční titul – Fráňa Šrámek čili jak konservovati meruňky.

Mládí vzpurné, odbojné a nevypočitatelné, plné odskoků a skoků: tvoje chvála a chvála se zde zpívá. Ale přesto přišla chvíle, kdy bylo nutno konservovati meruňky. Děje se to různým způsobem, ale vždy je to, jak říká Hilbert (český literát), činění melancholické. Nejprve, a to je přímo nesnesitelné, nakládají se do octa. Do octa naložena jest na příklad Slávka Hlubinová, odkvétající dívka z Měsíce nad řekou. Přihřeje se ještě na chvíli na mladém hochovi, ale dá si rozšafně pozor na sebe, aby se nepřipálila právě tak, jako aby se nevžňala, neboť má již v záloze hodného měšťáka, za něhož se provdá.

Jinde zavařuje Šrámek své meruňky do cukru. A to je ovšem mnohem sympatičtější; a takto vznikají jeho díla nejlíbivější a nejúspěšnější. Tak jest tomu na příklad v románě Tělo. Smyslná a přitom chytrá dívka předměstská získá za manžela muže, jemuž se prvnímu vzdala. Mládí a smyslnost konservovány v manželství celkem šťastném; teprve závěr románu, hodně vnějškový a neorganický, začátek války a rozluka muže od ženy napovídá, že se začíná manželský konec. Je to škoda. Šrámek se zde minul s námětem opravdu velikým; ukázati, jak se smyslnost vyvíjí nebo přetváří nebo ubíjí a rozkládá v normálních poměrech manželství.

Antimilitarismus

z lat. anti = proti, miles = voják
je myšlenkový směr, který je založen na odporu proti organizované válce.
Na rozdíl od pacifismu, který odmítá jakékoli násilí, je antimilitarismus pouze proti válkám mezi státy, proti zdůrazňování významu vojenství a proti šíření vlivu vojensko-průmyslového komplexu.
Často je spojen s nedůvěrou vůči státu obecně a i s odmítáním nevojenských represivních složek, například policie.

Vitalismus

z latinského vita = život
V české literární historii umělecký směr, který vyzvedá a oslavuje život, radost z drobností a krásy světa.
Vznikl jako jistá reakce na hroznou zkušenost vojáků v první světové válce.

Použité zdroje

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Frana_Sramek_1926.jpg. [online]. [cit. 2013-07-25].

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/37/Frana_Sramek_1926_Capek.jpg. [online]. [cit. 2013-07-25].

<http://www.ucl.cas.cz/edicee/data/soubory/FXS/KP13/37.pdf>. [online]. [cit. 2013-07-25].

BALAJKA, B., Soldán, L., Charouz, E. Přehledné dějiny literatury. 2. vyd. Praha: Fotuna, 1995. ISBN 80-7168-225-X. s. 47 – 48, 97, 100, 104, 133, 148, 155, 157.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).